

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

професор О.І. Безлюдний
«21» вересня 2021 р.

ВИСНОВОК

фахового семінару

кафедри педагогіки та освітнього менеджменту

факультету соціальної та психологічної освіти

Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

з попередньої експертизи дисертації

за спеціальністю «011 – Освітні, педагогічні науки»

від 21 вересня 2021 р.

Присутні:

1. Коберник О. М. – доктор педагогічних наук, професор;
2. Осадченко І. І. – доктор педагогічних наук, професор;
3. Пашенко Д.І. – доктор педагогічних наук, професор;
4. Бялик О. В. – доктор педагогічних наук, доцент;
5. Гагарін М. І. – доктор педагогічних наук, доцент;
6. Кірдан О. Л. – доктор педагогічних наук, доцент;
7. Безлюдна Н. В. – кандидат педагогічних наук, доцент;
8. Бойченко В. В. – кандидат педагогічних наук, доцент;
9. Ткачук Л. В. – кандидат педагогічних наук, доцент;
10. Дудник Н. В. – кандидат педагогічних наук, доцент;
11. Стеценко Н. М. – кандидат педагогічних наук, доцент;
12. Прищепа С. М. – кандидат педагогічних наук, доцент;
13. Ткачук М. М. – кандидат педагогічних наук, доцент;
14. Савченко Н. В. – кандидат педагогічних наук, доцент;

15. Кудла М. В. – кандидат педагогічних наук, доцент;
16. Коблик В. О. – кандидат педагогічних наук, старший викладач;
17. Житнухіна К. П. – кандидат педагогічних наук, старший викладач;
18. Юрченко О. В. – кандидат педагогічних наук, викладач.

Запрошені:

1. Ящук Сергій Миколайович – доктор педагогічних наук, доцент.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ: попередня експертиза дисертаційної роботи Джоги Ольги Валентинівни на тему: «**Виробничо-технологічна підготовка бакалаврів галузі харчових технологій у педагогічних закладах вищої освіти**», зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Науковий керівник: доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри професійної освіти та технологій за профілями Ящук Сергій Миколайович.

Рецензенти:

Коберник Олександр Миколайович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту.

Осадченко Інна Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та освітнього менеджменту.

Головуючий: доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту – **Коберник О. М.**

Шановні члени кафедри педагогіки та освітнього менеджменту, присутні.

Розпочинаємо засідання фахового семінару кафедри: на порядку денному обговорення дисертаційної роботи Джоги Ольги Валентинівни на тему: «**Виробничо-технологічна підготовка бакалаврів галузі харчових технологій у педагогічних закладах вищої освіти**», зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації

Дисертація Джоги Ольги Валентинівни на тему: «Виробничо-технологічна підготовка бакалаврів галузі харчових технологій у педагогічних закладах вищої освіти» є самостійним науковим дослідженням і відповідає вимогам до написання дисертацій, які подаються на здобуття наукового ступеня доктора філософії у галузі знань 01 – освіти/педагогіка за спеціальністю 011 – освітні, педагогічні науки. Дисертація виконана відповідно до наукової теми кафедри професійної освіти та технологій за профілями Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини «Актуальні проблеми підготовки майбутніх інженерів-педагогів у вищому навчальному закладі». Тему дисертації затверджено вченою радою Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол № 10 від 24 квітня 2018 р.).

Наукова новизна одержаних результатів полягає у тому, що:

вперше теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено: педагогічні умови виробничо-технологічної підготовки бакалаврів галузі харчових технологій у педагогічних закладах вищої освіти, а саме: позитивна мотивація до реалізації індивідуальної освітньої траєкторії та набуття досвіду практичної діяльності; інтеграція технологічних та виробничих знань у змісті дисциплін професійної підготовки та вільного вибору; застосування системи різнорівневих завдань та організація проєктної діяльності студентів для удосконалення змісту їх практичної підготовки; модель виробничо-технологічної підготовки бакалаврів галузі харчових технологій у педагогічних закладах вищої освіти, що містить такі блоки: цільовий (мета, завдання, суб'єкти освітнього процесу), методологічний (підходи, принципи, зовнішні та внутрішні чинники, педагогічні умови), змістовий (зміст освітньої діяльності у педагогічних закладах вищої освіти, спрямований на формування структурних

компонентів виробничо-технологічної готовості), організаційний (етапи, форми, методи, засоби) та результативний (діагностичний інструментарій, критерії та їх показники, рівні, результат);

уточнено сутність ключових понять дослідження «бакалавр харчових технологій», «виробничо-технологічна підготовка бакалаврів галузі харчових технологій у педагогічних закладах вищої освіти»; «виробничо-технологічна готовність»;

удосконалено: форми, засоби, методи виробничо-технологічної підготовки бакалаврів галузі харчових технологій з урахуванням її особливостей у педагогічних закладах вищої освіти: інтегративність (взаємозв'язок виробничих і технологічних знань, методик теоретичного і виробничого навчання), гнучкість (постійна зміна змісту відповідно до запитів ринку праці на фахівців відповідної спеціалізації), поліфункціональність (підготовка до виконання як традиційних, так і специфічних видів робіт, характерних для харчової галузі); структуру та методику діагностики виробничо-технологічної готовності бакалаврів галузі харчових технологій за мотиваційним, когнітивним, діяльнісно-рефлексивним критеріями та їхніми показниками, що дозволило охарактеризувати її рівні – високий, середній, низький;

подальшого розвитку набули ідеї компетентнісного, особистісно зорієнтованого, системного, діяльнісного підходів у контексті досліджуваної проблеми.

Практичне значення одержаних результатів полягає в розробці та впровадженні в освітній процес закладів вищої педагогічної освіти оновленого змісту виробничо-технологічної підготовки бакалаврів галузі харчових технологій (відбір та структурування змісту дисциплін у вигляді освітніх модулів: «Технологія виробництва продукції громадського харчування» (Модулі «Обробка риби та технологія приготування страв з м'яса, риби та нерибних морепродуктів»); «Організація та обслуговування в закладах ресторанного господарства» (Модулі «Загальні положення функціонування

закладів ресторанного господарства», «Особливості процесу обслуговування споживачів у закладах ресторанного господарства різних типів») з дистанційною підтримкою; підготовці навчальних посібників з означених дисциплін; обґрунтуванні методики діагностування виробничо-технологічної готовності бакалаврів галузі харчових технологій.

Матеріали дисертації можуть бути використані у закладах вищої педагогічної освіти, що здійснюють підготовку фахівців галузі харчових технологій, в оновленні навчальних планів та програм, а також у системі післядипломної освіти.

Результати дослідження впроваджено в освітній процес Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (довідка № 80 від 24.06.2021), Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка (довідка № 5 від 26.01.2021), Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (довідка № 1337/01 від 27.08.2021), ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» (довідка № 386/1 від 30.06.2021).

Особистий внесок здобувача. У посібнику «Виробниче навчання», (2021, співавтори Ю. Гвоздецька, С. Ткачук, І. Філімонова), автором розроблено лекційний матеріал, завдання для самостійної практичної роботи до тем: «Обробка риби і нерибних морепродуктів», «Обробка м'яса і м'ясних продуктів», «Обробка сільськогосподарської птиці і дичини» (автор. стор. 92–140; 218–322).

Апробація результатів дисертації. Основні положення та результати дисертаційного дослідження доповідалися на науково-практичних конференціях, семінарах різних рівнів: *міжнародних* – «Наука і вища освіта» (Запоріжжя, 2019), «Topical Issues of Humanities, Technical and Natural Sciences» (Вінниця, 2019), «Актуальні проблеми педагогічної освіти: європейський і національний вимір» (Луцьк, 2020); «Психолого-педагогічні аспекти інформаційної безпеки особистості» (Гродно, Білорусь, 2021); «World science: problems, prospects and innovations» (Toronto, Canada, 2021); «Інноваційні моделі

розвитку науково-методичної компетентності педагогів професійної і фахової передвищої освіти: досвід, проблеми, перспективи» (Біла Церква, 2021); *всеукраїнських* – «Концептуальні шляхи реформування та розвитку педагогічних наук» (Миколаїв, 2019); «Актуальні проблеми професійної та технологічної освіти: досвід та перспективи» (Умань, 2019; 2021); «Актуальні соціально-філософські проблеми сучасності» (Умань, 2019); «Основні напрями розвитку наукових досліджень молодих учених» (Переяслав-Хмельницький, 2020); «Реалії та перспективи розвитку науки та освіти в сучасних умовах» (Ужгород, 2021).

Основні положення та результати дослідження обговорено на засіданнях кафедри педагогіки та освітнього менеджменту та звітних науково-практичних конференціях Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (2018–2021 рр.), апробовано під час лекцій, практичних, лабораторних та семінарських занять.

Публікації. Матеріали дисертації опубліковано у 16 (15 одноосібних) публікаціях, з яких 6 відображають основні наукові результати дисертації (2 – у закордонному науковому періодичному виданні), 6 – апробаційного характеру, 4 – додатково висвітлюють наукові результати.

Наукові праці, у яких опубліковано основні наукові результати дисертації
Статті у наукових фахових виданнях України

1. Джога О. В. Стан розробленості проблеми підготовки бакалаврів галузі харчових технологій в педагогічних закладах вищої освіти до виробничо-технологічної діяльності. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини*. 2019. Вип. 3. С. 60–68.

2. Джога О. В. Обґрунтування кваліфікації бакалаврів галузі харчових технологій через функції діяльності на місцях працевлаштування. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини*. 2019. Вип. 4. С. 42–54.

3. Джога О. В. Удосконалення виробничо-технологічної підготовки бакалаврів у галузі харчових технологій як виклик сьогодення. *Наукові записки Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія: Педагогічні та історичні науки.* К.: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2020. Вип. 147. С. 55–64.

4. Джога О.В. Критерії, показники та рівні виробничо-технологічної готовності бакалаврів галузі харчових технологій. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота».* Ужгород, 2021. № 1 (48). С.116–121.

Статті у наукових виданнях інших держав

5. Джога О. В. Анализ состояния производственно-технологической подготовки бакалавров области пищевых технологий в педагогических высших учебных заведениях. (*Jurnalul Umanitar Modern*) *Modern Humanitarian Journal.* Republica Moldova, 2020. Vol.3. № 4(6). С. 5–8.

6. Dzhoha O. Basic and Semantic Nature of Food Science Bachelor's Production and Technological Training in Pedagogical Institutions of Higher Education. (Сутність та змістова характеристика виробничо-технологічної підготовки бакалаврів галузі харчових технологій у педагогічних закладах вищої освіти) *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology,* IX (96), Issue: 245, 2021. P. 23–25.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

7. Джога О.В. Виробничо-технологічна підготовка бакалаврів галузі харчових технологій у педагогічних закладах вищої освіти. *Концептуальні шляхи реформування та розвитку педагогічних наук: матеріали наук.-практ. конф. 10–11 травня 2019 р.* Херсон: Молодий вчений, 2019. С. 76–80.

8. Джога О.В. Стан розробленості проблеми підготовки бакалаврів галузі харчових технологій в педагогічних закладах вищої освіти. *Наука і вища освіта: матеріали XXVIII Міжнар. наук. конф. студентів і молодих учених.* 13 листопада 2019 р. Запоріжжя: КПУ, 2019. С. 252. URL: http://virtuni.education.zp.ua/info_cpu/sites/default/files/%20%D0%9D%D0%92%D

0%9E%202019.pdf.

9. Dzhoha O. Place of industrial and technological activity in vocational teachers' training in nutritional profile (Місце виробничо-технологічної діяльності в підготовці педагогів професійного навчання харчового профілю). *Topical Issues of Humanities, Technical and Natural Sciences: IV International Scientific Conference for Bachelor, Master, Graduate Students and Young Researchers.* 21 November 2019, Vinnytsia. P. 289–291.

10. Джога О.В. Вплив виробничо-технологічної підготовки бакалаврів у галузі харчових технологій на освітній процес у ліцеях та коледжах. *Наукові горизонти: зб. наук. праць. Основні напрями розвитку наукових досліджень молодих учених: матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф. молодих учених, аспірантів та студентів.* 04–05 червня 2020 р. Вип. VIII. Переяслав-Хмельницький. С. 124–128. URL: https://drive.google.com/file/d/1BgDWHS_7h7ppLK66KlBNh9agU1_GiHW/view

11. Джога О.В. Теоретичні основи виробничо-технологічної підготовки бакалаврів галузі харчових технологій у педагогічних закладах вищої освіти. *Актуальні проблеми педагогічної освіти: європейський і національний вимір: матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф.* 12–15 жовтня 2020 р. Луцьк: ФОП Іванюк В.П., 2020. С. 329–331.

12. Джога О.В. Педагогічні умови виробничо-технологічної підготовки бакалаврів галузі харчових технологій у педагогічних закладах вищої освіти. *World science: problems, prospects and innovations: The 9th International scientific and practical conference.* May 19–21, 2021. Perfect Publishing, Toronto, Canada. 2021. P. 271–276. URL: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2021/05/WORLD-SCIENCE-PROBLEMS-PROSPECTS-AND-INNOVATIONS-19-21.05.21.pdf>.

Наукові праці, які додатково відображають наукові результати дисертації

13. Джога О.В. Проблема голоду у майбутньому. *Актуальні соціально-філософські проблеми сучасності: матеріали XII Всеукр. наук. конф.*

26 листопада 2019. Умань: ВПЦ «Візаві», 2019. С. 64–67.

14. Джога О. В. Технологія виробництва продукції громадського харчування: навч.-метод. посіб. для самостійної роботи студентів. Умань: Візаві, 2021. 180 с.

15. Джога О. В. Організація та обслуговування в закладах ресторанного господарства: навч.-метод. посіб. для самостійної роботи студентів. Умань: Візаві, 2021. 150 с.

16. Виробниче навчання: навч.-метод. посіб. для самостійної роботи здобувачів спец. 015 «Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка с/г продукції та харчові технології)» / Ю. В. Гвоздецька, О. В. Джога, С. І. Ткачук, І. А. Філімонова. Умань: Візаві, 2021. 676 с.

Відомості про повноту відображення результатів дослідження в публікаціях. З теми дослідження є достатня кількість публікацій, а дисертація відображає основний зміст виконаного дослідження.

Рекомендація дисертації до захисту з урахуванням наукової зрілості пошукувача.

Дисертація Джоги Ольги Валентинівни «Виробничо-технологічна підготовка бакалаврів галузі харчових технологій у педагогічних закладах вищої освіти» відповідає вимогам Наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 р. (zareestrovano в Міністерстві юстиції України від 03 лютого 2017 р. за № 155/30023) та пп. 9–18 «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії» (затвердженого Постановою Кабінету Міністрів від 06 березня 2019 р. № 167) є підтвердженням того, що її автор оволоділа теорією та методикою наукового пошуку та проявила себе вмілим дослідником.

З урахуванням цього кафедра педагогіки та освітнього менеджменту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини рекомендує завершене самостійне дослідження Джоги Ольги Валентинівни на тему: «Виробничо-технологічна підготовка бакалаврів галузі харчових

технологій у педагогічних закладах вищої освіти» до захисту у разовій спеціалізованій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки.

Ухвалили: за результатами голосування (за – 18, проти – немає, утримались – немає) рекомендувати дисертаційну роботу Джоги Ольги Валентинівни на тему: «Виробничо-технологічна підготовка бакалаврів галузі харчових технологій у педагогічних закладах вищої освіти» до захисту у разовій спеціалізованій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки.

Головуючий на засіданні,
доктор педагогічних наук, професор
завідувач кафедри педагогіки та
освітнього менеджменту

Секретар

О.М. Коберник

Н.В. Дудник

